

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

a zsirosletől sikos járdák keletkeztek az asztalok körül.

Az asztaloknál különböző alakok ültek. Voltak köztük czilinderesek, voltak Wekerle és Bánffy kalapot viselők. Egy pár megtévedt vasuti és zsidó züllött alakját is lehetett látni. Legérdekesebb volt egy faczér színész alakja, a ki nemesac szóval, hanem kézzel lábbal ágítált.

A kép hátterét a tokány gőzébe burkolt hordárók, mihasznák misztikus homályba burkolt kétes alakjai egészítették ki.

Koronáját alkotta a társaságnak a szegletben meghuzódott „banda”. Ez érezni látszott, hogy az ő szereplése a folyamatban levő aktusnál nem jogosult. Mindenki dádé meglapult a falnál, mint egy frescő. Életjelt magáról csak azzal a borzasztó reszeléssel adott, melynek fülkínzó hangja még e vastag párázatban is utat tudott magának törni.

A multság közepette jöttek-mentek a vendégek. Komoly czilinderes urak, prémes bundában, kapacztácziótól kimerülten, líhegve toppantak be, oda somfordáltak a „sehenk”-hez, felhajtottak egy pohár sört, bekebeleztek egy porció tokányt s új erőt merítve, mint a pók, iramodtak új szavazó fogására.

Lehetett itt látni pénztintézetit, pénzügyi, vasuti, városi tisztviselőt; kevés számban voltak kereskedők és voltak til-tul iparosok is.

A bejáró ajtó előtt garmadában hevertek a kiüresedett hordók és az udvaron, mint tavasszal a szabó-bogarak, szédelegtek a részeg emberek.

Valamivel uribb tanyát rendeztek be evés ivásra, a kolozsvári anyakönyvi hivatal helyiségében.

Fereneci szállás mesternek a szobájában volt egy asztal, az anyakönyvi hivatalban külön asztal volt terítve a szavazat szedő küldöttség számára. A folyosón volt terítve a csendőrség részére.

Hajdan szokásban volt, hogy a szavazat szedő bizottság részére a polgármesteri szobában volt ebédre terítve. Itt szoktak, két részre oszolva ebédelni. E szokástól most eltérve, lefoglalták az anyakönyvi hivatalt s itt egész estig ettek és ittak sokan a párt hívei közül.

Egyik városszolga e tanyán úgy leitta magát, hogy skandalumtól féltek s kénytelenek voltak a feltűnést elkerülni, külön szobába záratni a részeg Mihásznát, kit két társával együtt az ajtó előtt rendes és szokásos őrzeménybe.

A verekedés.

Persze nem mulhatott el ez a választás verekedés nélkül. Azaz, hogy elmulhatott volna, de a rendőrség nem akarta elengedni ezt a dicsőséget. És hogy szert tehessen ilyen babérokra, mindenek előtt bátorságot szedtek magukba a Bánffy Dezső br. hű lovagjai a Grand kávéház udvarán. Volt ott sligovicza, sör és pécsi bor bőven a számukra. Ide vonultak be felőránként barátságos szíverősítőre, nem gondolván meg, hogy „kedvüket majd követendő gyász.”

Pedig fájdalom, így volt. A dolog így történt.

Minden választás végén alkonyat után a közönség ezrével össze szokott gyűlni s a Tanácsház előtt csoportosul és bevárja míg a választás eredményét kihirdetik. Így történt most is.

A járdákon uri közönség foglalt helyet, az utca vonalon és a főtéren óriási közönség hullámozott fel s alá. Ezek felváltva, hol eljeneztek, hol abezugoltak. Néha a Kossuth-nótát fújták, máskor a Hymnusra gyújtottak. Többen passziójukat a sipolásban lelték. Ha a tanácsház erkélyén megláttak valakit, vagy megjelenezték, vagy megabezugoltak. Más tekintetben békés hajlamokat árultak el. A városház közgyűlési terméből többen nézték a gyülekezetest. 6—8 ezerre lehetett a számukat tenni. Szóba hozták, hogy majd valaki kihirdeti előttük a választás eredményét s azzal oszlásra inti őket, mint más választások alkalmával tenni szokták.

Azonban most másként történt a dolog. A Főter és Belközép-utca sarkon, egy negyed 7 órakor, suszterinasok abezugolni kezdtek. Erre rájuk kiabáltak a járdán levő urak, hogy ne abezugolják az új képviselőt, hanem éljenezzék. Egyik rendőrbiztos, úgy látszik, csak erre várt. E különben egészen ártatlan dologra dühbe jött, össze sipolt egy szakasz rendőrt s azokat neki szabadtotta a közönségnek. A félig-meddig berugott rendőrökkel azután úgy jártak, mint a kamarilla a Nagy-Enyed elpusztítására felbujtott oláhokkal. Az oláhok ugyanis jobbára a kamarilla hiveivel kegyetlenkedtek s azokat öldösték le. A rendőrök is a helyett, hogy a csöcselőket csendre inteni s a főtérről csendesen kifelé szorítani igyekeztek volna, neki estek a járdán sétáló közönségnek s az ott talált nőket és férfiakat, nem lévén szárnyaik, hogy elrepülhessenek, brutális módon kardlapozni kezdtek.

Ez akció megszülte azt a reakciót, hogy a csöcselők dühbe jött. A főtéren néhány kődarabot kaptak, melyet elkeseredéssel dobáltak a városháza felé. Egy kődarab a közgyűlési terem erkélye fölött repült be az ajtó felett s az ajtó felett levő üveg ablak csőrómpölvé nyitott rést a paritýának.

E zajra felkerültek a szavazókra váró választási bizottsági tagok. A főkapitány a lovas rendőrökkel nyergeltetett, katonaságért telefonált s parancsot adott az egész főter és elébe nyuló főutczák kiürítésére, a közönség szétkergetésére.

Gyalog és lovas rendőrök nyomban, hozzá fogtak a parancs teljesítéséhez. Cselekedtek a mint Pál főkapitány parancsolta. Csendes nyugodt osztatás helyett indulatosan, durván. A gyalog rendőrök a közönséget kardlapozták, a lovasok pedig taposták s felugrattak a járdákra, ott is megkírták a nyilvános helyeken. E miatt általános volt az ingerültség. A csöcselék had bosszuállását felébresztették s ezek ép oly durván viszonyozták a rendőrség eljárását, a mily brutálisan igyekezett szétkergetni őket.

A sarokba szorított közönség, a mely oly rövid idő alatt, mint azt a berugott s neki vadult rendőrök kívánták, távozni képes nem volt, ön védelemből ellentállott. A ki köhöz juthatott, kövel, másik bicsokkal, harmadik pedig boxxal igyekezett ártalmatlanná tenni egy brutális rendőrt. A közönség soraiiban mint az már történni szokott, számos ártatlan polgár szenvedett súlyos sérülést és viszont igen sok csavargó, vagy szociálista, a ki súlyos testi sértést követett el egy-egy berugott rendőrön, ép bürrel menekült. Nemsokára a katonaság is kirukkolt, feltüzött szorronnyal, éles töltényű puskákkal. Ezeknek azonban nagy funkciójuk azért nem igen

volt, mert időközben elkezdett hullani a zápor s mint hajdan a mohácsi vésznél a zápor, a küzdő feleket az eső szétválasztotta s a közönség nagy része, jó szántából haza takarodott.

Egy másik tudósítónk, ki e jelenet végén a tanácsház épületében volt, a következőket jelenti:

Akkor érkeztem a városház udvarára, a mikor már a katonaság kirukkolt. Véres fejjel hostátiak, szociálisták egymásután kerestek s találtak menedéket a városház oszlopos folyosói alatt. Ide menekült több asszony.

Kevés vártatva megérkeztek a Deák Pál katonái, a sebesült rendőrök is.

A lépcsőház alatt levő sötét poloska raktárban sebesült kórházai rögtönöztek. Ebbe az oduba jöttek be a mentők, a kik a vértől ázott rendőrök bekötözéséhez hozzáfogtak. Ugyan e helyiségben két ujonnan talpalt ócska cipőt szorongatott a kezében egy összelánczolt ember. Bizonyítgatta, hogy ő a munkát vitte haza, remélvén néhány hatost. S íme a rendőrség őt ártatlanul befogta, lelánczolta. Beszélhetett a jó vitéz, senki sem hallgatta.

Volt itt, még több befogott, vagy önként bejött polgár és szociálista. Ezek dolgaival nem bíbelődhettek, mert érdekelt a 13 vértanu-rendőr szomorú sorsa.

Ezek névsora a következő:

1. Jaskó Márton lovasrendőr. Feje, arca véres. Kövel dobták meg.
2. Páll Mózes gyalogrendőr. Tégla-darabokkal dobta meg a róm. kath. státusépület állványáról. Areza és orra összezuzva.
3. Balog Márton rendőr. Könnyű sebet kapott.
4. Zayzon János rendőr. Jobb lábát ütötték meg kövel.
5. Kovács Ferencz gyalogrendőr kövel a fejére kapott súlyos sebet.
6. Szász Ferencz gyalogrendőrnek kövel az állát zúzták össze.
7. Mátéfi Márton gyalogrendőrt bicsokkal szúrták meg. Ömlött a vér a testéből.
8. Jankó György rendőr bicsokkal hátba kapott súlyos két szurást.
9. Fazakas András rendőrt boxxal ütötték hasba.
10. Markó Mihály gyalog rendőr megsérült.
11. Zilahi Márton lovas rendőr a fejére kapott kődobással erős ütést, mely miatt omlott a vér, s folytonssági hiány keletkezett a fej belsejében.
12. Demeter Tódor oldalára vakutést kapott.
13. Kovács János rendőr hátba kapott erős vakutést.

*

Mennyien sérültek meg e 13-an kívül, azt most még nem is lehet tudni. Rendrendre kiderül minden. Egy bizonyos és ez az, hogyha a rendőrség nem lépett volna fel oly brutálisan, ki lehetett volna kerülni azt a vérengzést, mely véressé tette a választást.

Egy másik tudósítónk, mint a helyszínen volt szemtanú, a következőket beszéli az esetről:

A tömeg a Hymnust és a Kossuth nótát énekelte, közben éljenzett, fityült és abezugolt mint azt rendesen más választás alkalmával is tenni szokta. Különbön nyugodtan békésen állott.

ányához intézve, hogy azok legkevésbé se érdekelik őt. Hangja lassu volt; de Rut hangosabban válaszolt, mint a hogy rendesen beszélni szokott és egy kevésbé tompa elméjű egyén, mint a milyen Dalton ur, e körülményt rendreutasításnak vehette volna. Azonban, mihelyt ezt észrevette, viselkedése által kimutatta azon kívánságát, hogy kellemlenné tegye magát.

— A kegyed atyja egész délelőtt nem ment le a község házához — mondá. Ő megígérte, hogy Doncasterrel ott fog találkozni. Doncaster egy óránál hosszabban várakozott és aztán haza ment.

— Igen?

Rut rá nézett, szeme hirtelen szikrázott. Marrable és Forrester vészjelhez hasonlították azt. De tiszteletes Dalton Lajos ur nem látszott azt annak tekinteni — annyi bizonyos, hogy ignorálta.

— Ez nagyon sajnos volt — mondá Dalton.

Egyszer már megtörtént.

— Dalton ur, érte meg, hogy most érkezem hivatalos dolgokról beszélni.

Amint látja, a barátaim velem vannak.

E szakznál Diekre és Milesre pillantott és az ifjak szíve felmelegedett a keblükben. Mosolyogtak a leánya és félbeszakított társalgásukat folytatták.

Tiszteletes Dalton Lajos ur ügyetlenül forgatta kalapját a kezében. Világos volt, ha a kifejezés jelentett valamit, hogy a segéd lelkész bosszuállásról gondolkozott.

Nem nyílt alkalma reá, de a visszatérás nem sokára elérkezett és Haviland Rutot még sokkal fájdalmasabb helyzetnek az alakjában látogatta meg. Az atyja feléjük közeledett, özvegy Simesné mögötte volt. Az öreg ur udvariasan köszönt a leánya vendégeinek, aztán Ruthoz fordulva, azt mondá:

— Édesem, úgy látszik, hogy a mult

Filippi Gyula rendőrbiztos és a vezetése alatti rendőrök, ittasak voltak, kik kardlapal és pálczával kezdték ütni és kergetni a közönséget.

A nagy tömeg nem oszolhatván el, a részeg rendőrök embertelen bánás módja elől, részint menekülni részint védekezni igyekezett.

Igy történt annyi rendőrnek s még több védetelen és ártatlan polgárnak súlyos megsérülése.

A brutálitásnak a közönség oszlása után sem akartak véget vetni.

Lengyel Károly derék polgár beszéli, hogy háromnegyed 8 órakor Finta Sándor földmunkás nejével a magyar utca felől a központi szálloda elé ép akkor ért, midőn a katonaság vagy 10 suhanczot kergetett ki a Bánffy ház alól. Egy rendőr kardjával rávágott az ártatlan munkás fejére és jobb fülét ketté vágván, 4 vágást ejtett koponyáján le a nyakig. A szegény ember feleségére hanyatlott s midőn Filipp Gyulát figyelmeztette tanu, hogy a mentőkhöz vigyék be a szerencsétlent, durván nyilatkozott, hogy felesége majd be viszi.

Ugyan ez a szemtanu látta, a mint a Jókai-utczában két lovas rendőr neki rontott a tanács gyógytára előtt 3 polgárnak, s botlál ütlegették őket, kettő a lovak lábai alól üfjedten menekült, a harmadik pedig a vigadó udvarára ugrott be. Itt a két lovas rendőr megfogta az ártatlan menekültet s a két ló között kezen, fogva lóhátról vezették mint a közép korban azokat, a kiket bitó alá vittek.

Nagy János külközép utczai rendfentartó piros jelvényes polgárt, a ki arra kérte a polgárokat, hogy csendesen vonuljanak haza, a részeg rendőrök ágyékba szúrták.

Balázs István földész Pata utczában, a mint haza igyekezett karddal fejbe vágta az ittas rendőrök.

Külmagyar Kis új utczában lakó Kiss Györgyöt fejbe vágta, a mint békésen haza felé igyekezett.

A kormány párton folytatott etetés és itaság okozta, hogy a zavar és a verekedés olyan mérveket öltött. Kortések és választók igen sokan részegek voltak s nem voltak urai sem maguknak sem a helyzetnek.

Kilin Sándort lakik Kövespad-utca 11 sz. a. egy rendőr a Tamási bolt előtt úgy megütötte, hogy hetekig lesz munkaképtelen, két lábát s jobb karját zúzták össze.

Kispál Sándor földész lakik kétvízközt újsor, ugyanott egy fejbe vágta egy ittas rendőr a homlokára, hogy rejtőre rejtőre a homlokára. Egyik sem vétett semmit.

*

A főtéren, mint B. Gy. tanár jelenti, egy másik társával látta, amint a csendőrök és katonák közé szorított embert, a ki semmit sem vétett, egy ugráltszik, ittas rendőr megkardlapozott. Az eset közelében ott volt Deák Pál főkapitány és Szőke Bálint rendőrfelügyelő.

*

A mentők 11 rendőrt kötöttek be (ketőnek a sérülése vakutés, nem kellett kötözni). Egy csendőrt is bekötözték. Fején kapott kövel üteget.

Tizenkét polgár sebet is kötöttek. Ezek között Nagy János külvárosi gazdának koponya esontját mélyen bevágták; Finta Sándornak a fülét vágta le.

pénteken olyan ígéretet tettem Simesnének, a mit nem váltottam be; természetes, hogy ez ötlet bszantotta és — és neheztel érte.

De valóban, én azt gondolom, hogy ő téved; nem hasonlít hozzám, hogy én a szavamat megszegjem. És most, a te emlékező tehetséged döntse el a dolgot. Édes gyermekem, a mult szombaton megígértém-e neki, vagy nem, hogy a házbére kifizetésére pénzt adok?

Az özvegy asszony előbbre lépett és a lelkész leányára függesztette a szemeit. A Dalton ur arcán gunyos mosoly volt. Rut felállott, fejét hátra vetette, szeme ragyogott. Marrable szeretett volna vázlatot csinálni róla, attitűdje oly kihívó volt. Arcának a kifejezése erős ellentétet képezett hangjának a lágyásával.

— Igen, atyám, te megígérted, — mondá; de abban bíztál, hogy ezt a dolgot én fogom helyettesíteni eligazítani. Sajnálom, hogy ennyire elhanyagoltam. Nagy mulasztás volt tölem.

Rut tiszteletes Dalton urra pillantott. Dalton tudta, hogy a leány az atyját az igazság rovására védte; sőt félig gyanította, hogy az atyja ígéretéről tudomása sem volt. De mindazonáltal lesütötte a szemét és megveretve fordult el.

Ez alatt Haviland ur jószágosan mosolygott Simesnére.

— Urak, — mondá részvétellel — ennek a szegény asszonynak a gyermekét elgázolta a szekér.

A két ifju az özvegyre nézett; Marbare érezte, hogy sokkal inkább sajnálta volna, ha nem volna oly borzasztó kancsal. Ezt a tényt ő a művészi temperamentumának tulajdonította; de azért szemrehányást tett magának és azt kívánta, hogy az esztétika ne ártana a morálnak.

(Folytatása következik.)

Három megsérült hölgy sebit is kötözték a mentők.

Igen sokan szenvedtek ezeken kívül sérüléseket.

Nyílt felhívás.

Mivel a kolozsvári rendőrség egy pár minden erkölcsi tisztességből kivetkezett tagjának a tegnapi választás után véghez vitt és általános panaszt képező gazdaságait úgy a városi törvényhatósági bizottságban, mint esetleg a büntető bíróság előtt eljárás tárgyává szándékozik tenni, felkérem mindazokat, a kik e tekintetben konkrét adatokkal rendelkeznek, hogy szíveskedjenek azokat a vonatkozó bizonyítékokkal együtt hozzám juttatni.

Kolozsvárt, 1899. febr. 18.

Dr. Várady Aurél

ügyvéd,

törvényhatósági bizottsági tag.

Pázmándy Dénes az ő szavazóihoz.

A tegnapi választás után este 11 órakor dr. Várady Aurél, a függetlenségi párt titkára a következő táviratot kapta:

„Bánffy tényleg bejelentette ma este a szabadelvű konferencián lemondását. Neked és összes pártfeleinknek legmélyebb köszönetet küldök önfeláldozó működésükért és hazafias támogatástokért. Rövid idő múlva ott leszek.

Pázmándy Dénes.”

SZÍNHÁZ.

Vándormadár. *Prém* József pályadíjnyertes színműve hétfőn kerül először színpadra. A darabban részt vesz kevés kivétellel az egész drámai személyzet. Az előadást *bérlet-színműben* tartják. Ehhez képest a páratlan számu bérlek helyei hétfőn déli 11 óráig tartatnak fenn. Kedvezményes utalványjegyek nem érvényesek. *Prém* József a Vándormadár szerzője ma szombatn este Kolozsvárra érkezik, hogy darabjának főpróbáján és előadásán jelen lehessen.

Heti műsor.

Hétfő: *Vándormadár.* (Szünet.)

Kedd: *Vándormadár.*

Szerda: *Az élet álom.*

Csütörtök: *Don Caesar de Bazán.*

Péntek: *A baba.* (Szünet.)

Szombat: *A baba.*

Vasárnap: *D. u. Feri kisasszony.*

Ete. *A baba.*

Mulatság.

Bohém estély. A kolozsvári zenekonzeratorium működő tagjai a zenekar saját helyiségében, f. hó 16-án egy rendkívül érdekes s jól sikerült tréfás estélyt rendeztek.

A kevés számu, de intelligens közönség az egész est folyamán nagyon jól mulatott. A program után következő s reggelig tartó táncz is igen kedves emlékeket hagyott a benne résztvevő hölgyek és fiatal urak szívében.

Az estélyre a működők családjain kívül csak igen kevés számu vendég volt hivatalos s épp azért mondhatjuk, hogy az intim baráti körben lefolyó estély, rendkívül kedvesnek s sikerültnek.

Egyleti élet.

A kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak társulata által f. hó 19-én a New-York szálloda emeleti dísztermében felolvasás lesz, melyre a közönséget meghívják. A műsor érdekes és változatos.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 18.

— **Nagybőjtői prédikációk.** A szokásos nagy bőjtői prédikációk tegnap vették kezdetüket. Az első e nemű litánia tegnap a minoriták templomában tartott meg szentbeszéddel kapcsolatban. A templom szorongásig megtelt ájtatoskodókkal. A kolozsvári templomokban a nagy bőjtői prédikációk, illetőleg litániák következő sorrendben tartatnak. Hétfőn a szentpéteri, kedden a barátok, szerdán a kegyesrendiek, csütörtök és vasárnap délután a plébánia, pénteken a minoriták, szombatn a kolozsmonostori kápolnában.

— **Bánffy Dezső és Széll Kálmán.** Egyenesen visszataszító az az agyarkodó gyűlölködés, a melylyel Bánffy báró Széll Kálmán béke-akciójáról beszél. Ócsárolja Széll törekvé-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Február 18.

Egy modern Antonio.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” részére fordította: **AMICA.**

IV.

(Folytatás.)

(13)

Az ut szélén álló rózsabokrok tele voltak virágokkal; — Rut gyorsan ment egyiktől a másikhoz, egymásután vagdalva le a rózsákat, meg sem állott, hogy szépségüket, illatukat élvezze, csak végezte a munkáját.

Forrester hirtelen előre lépett; Dick követte, azon csudálkozva, hogy a barátja miképen mutatja be magát. Miles eredeti modorban tette azt. Egy névjegyet kihuzva a zsebjéből, mosolyogva adta át a leánynak. Rut átvette a névjegyet, elolvasta a Forrester nevét és adresztét. Elénlésege feltűnő elentétét képezett az atyja almodozó lomhaságával. Ő legkevésbé sem volt bátortalan, sem zavarodott.

— Forrester! mondá gyorsan. Igen, tudom; az ön atyja és az én atyám régen te jó barátok voltak. Tregarvenben van az atyja? Atyám örülni fog a viszontlátásnak. Azonban épen most el van foglalva.

Forrester érezte, hogy most neki komolynak kellene lenni, az alkalom azt látszott kívánni, de komolysága elhagyta; a minek részben a Dick rosszul elfojtott nevetése volt az oka.

Körülbelül tíz éves voltam, midőn az atyám meghalt, mondá, azt remélve, hogy a eány nem fog neheztelni reá a könyelmű-

ségeért és eszébe jutott, hogy a nők nem voltak a humor érzetével megáldva.

Rut mosolygott és egy pillanatra két egyenlő fehér fogsor volt látható, aztán ismét összevonta az ajkait és mentegetőzött. Ugy látszott, hogy Milesnek nem maradt hátra semmi mondani valója; azonban hirtelen eszébe jutott, hogy a barátját be kellene mutatni és rögtön azt tevő. A Dick segítségével, a helyzet nemesac lehetséges, de kellemes lett. Könynyű dolognak látszott elmondani, hogy ő miért ment oda, ámbár Miles soha sem volt egészen tisztában vele, ha vajjon a magyarázatot ő adta-e vagy Dick. Mindnyájan leültek a faárnékába és a teát oda vitték ki számukra.

A társalgás a könyvekre fordult és Forrester e téren elemében volt és ragyogott. Dick a tenger felé nézett. Ő tökéletesen boldog volt és nem analizált, de önkénytelenül arra gondolt, hogy mily kellemes volt egy nőt bámulni és még sem kényszerülve lenni, hogy annak bókokat mondjon. Forrester nem zavarták hasonló elmélkedések, az ő hangulata nyugalmas volt. Ő érdeklődött az előtte levő leányiránt és azon kis esemény által, melynek az előbb tanuja volt, meg volt hatva.

Az a jelenet megújult előtte, midőn Rut azt mondá:

— Nekem nagyon kevés időm van az olvasásra, bármennyire szeretem azt. Az atyám nem erős és nekem nagyon keményen kell dolgoznom. Dalton ur nem dolgozik olyan keményen, mint én.

Mind a két férfi csúdköszött, hogy az a Dalton ur ki volt; de Rut felemelte a szemét, a mint beszélt és a feléjük közeledő fiatal emberre függesztette. Az levette a kalapját és meghajította magát; de, midőn be lett mutatva az idegeneknek, értésükre adta azoknak, beszédét egyenesen a lelkész le-

seit, irigy kommentárokkal kíséri azt a bizalmat, amelynek a koránál örvendő s hívei között ki van adva a jelszó:

— Ha bukunk is, de Széllt is magunkkal rántjuk!

Tudja, hogy vele végeztek s így Széllt lehetetlenné akarja tenni itthon, hogy a korona elhatározására ilyen módon gyakoroljon befolyást. A holnapi értekezletnek állítólag egész nyíltan az a nagy tüntetés a célja, a melyet Bánffy mellett rendeznének s melylyel eképpen dezauválják odafönt Széllt.

Ez a perfid eljárás óriási megütést keltett még azok között is, akik eddig tán, ha külsőleg is, még a bukóféltben levő miniszterelnök pártján voltak.

— **Márcz. 15.** A kolozsvári márcz. 15. állandó bizottság — mint tegnap említettük — holnap, vasárnap délután 5 órákor gyűlést tart Deák Albert elnök belmagyar-utczai lakásán. A gyűlésre a tagokat meghívja az elnökség.

— **Katonaság és rendőrség.** A tegnapi képviselőválasztás utójátékát képező zavargás alkalmával élesen domborodott ki az ellentét a rendőrség és a katonaság között. Míg a rendőrközegek elkezdve a felügyelőkn minden tartózkodás nélkül kardlapoztak mindenkit, a ki a keze-ügyükbe akadt, nekét, gyermekeket sem kímélve; addig mindenkit meglepett az a kiméletes és gyöngéd bánásmód, melylyel a katonaság s főképen a ki-rendelt vadászszázadok vezénylői tisztjei tanusították a közönséggel szemben. Mindenki, a ki szemtanúja volt a tegnapi esti jeleneteknek mélyen felháborodott a rendőrségnek hallatlanul brutális fellépésén. Egyáltalán semmi komoly ok nem volt a beavatkozásra, s ennek dacára a legpimaszabb erőszakoskodásokat vitték végbe. Egyedüli menségük csak az lehet, hogy valamennyien be voltak rugva, s így nem tudják mit cselekednek. Szemtanuk állítják, hogy a rendőrök elvadult dühökben egymást is kardlapozták, s a legtöbben közülök ily módon sérültek meg. Ezzel az állatias vadsággal szemben igen jó hatást gyakorolt a közönségre a katonaság és főleg a vezénylői tisztiek humanus eljárása. Mindenki meg van arról győződve, hogy az egész zavargást a rendőrök brutális közbelépése eredményezte, míg ha csak a katonaságra bízta volna a rend fenntartását, egyáltalán nem fordulnak elő ilyen sajnálatos események. A szabadelvű pártot is nagy mértékben terheli a felelősség, mert neki nem lett volna szabad alkalmat és módot nyújtani arra, hogy a rendőrök lerészegedjenek, s ily állapotokban vadállatias dolgokra vetemedjenek.

— **A Magyar Polgárhoz!** Igaz-e? hogy Bánffy „kortesfogásból” mondott le?

— **Az influenza ellen.** Sok mindent ajánlottak már orvosok és laikusok a veszedelmes orosz nátha ellen, de mindeddig csak az a régi igazság bizonyult be, hogy nátha ellen nincs orvosság. E miatt némi kétkedéssel fogadjuk egy mecklenburgi szaklap legújabb javaslatát, a melyben az almatheát ajánlja, mint csalhatalan gyógyszerert köhögés és influenza ellen. Az almát bele kell aprítani egy csészébe, vizet önteni rá, felforralni és kész a gyógyító erejű tea. Bármely időtájt meg lehet inni, nincs a napnak semmiféle órájához kötve. A kinek nagy a láza, annak legcélszerűbb minden félórán meginni egy csésze almatheát. — Elvégre is, ha már az ember annyi mindent végigpróbál sikertelenül, akkor ezzel is tehet egy kísérletet.

— **Forgalmi akadály Budapest Kolozsvár között.** Szolnok és Szajol között a vasúti töltés mintegy 50 m. vonalban lecsuszott. A személyvonatok átszállással közlekednek. A postát is átszállítják. A teherforgalom e vonalrészén szünetel.

— **Társulke miatt** sok fontos aktális dologról nem emlékeztetünk meg és több ciklünk közlését lapunk hétfői számára kellett halasztanunk.

— **Eljegyzés.** Grünbaum Jakab eljegyezte Gottlieb Vima kisasszonyt Kolozsvárt.

— **Küry Klára férjhez megy.** Küry Klárát, a Népszínház primadonnáját már nem egyszer adták férjhez a — vidéki újságok. Most ismét két vidéki újságban, a Szegedi Naplóban és a Bácskai Újságban, is olvassuk egyszerre a művésznő eljegyzésének a híreit. Mind a két újság ugyanabból a titokzatos forrásból meríthette az érdekes Hymen-hírt, mert csaknem szószert ugyanabban a fogalmazásban adja közre. A két vidéki újság pikáns híreskélje így hangzik: Érdekes eljegyzési hír kering (ugyan kánvadszor?) a budapesti művészvilágban. Az aranyos Klárka" eljegyzését rebegő felve a krónika. Félve, mert gróf K. M., aki a fáma szerint a boldog völgyén és egyben dugdagdag magnás, nem engedte tovább Küry Klárát a világot jelentő deszkákon működni.

A primadonna egyelőre szorgalmasan próbál a Népszínházban a Görög rab-szaga című operetben s ha elolvassa ezt a híreskét, bizonyára maga is jóízűen fog mosolyogni rajta s az ő pajkos modorában ezt fogja mondani:

— Vajjon hány emberrel fognak még

engem eljegyezni, a míg egyszer . . . talán . . . mégis csak férjhez megyek!

— **Drága csók.** Olasz lapok jelentik, hogy Szardínia szigetén, Iglesiasban, a rendőrök egy Leois Elísio nevű fiatalembert, aki az utcán egy 18 éves leányt erőszakkal megölelt és megcsókolt, 75 napi fogságra ítélt.

— **Papir világ.** A londoni Paper and Palf azt újságolja, hogy Pompeiben papír cipőket találtak. Ilyenformán talán nem is oly nagy újság, hogy most Berlinben papírból készítenek kengyel-vasat. Amerikában állítólag papíros biciklik versenyeznek az acélszékkel.

— **A világ legnagyobb gőzhajója.** Belfastban a múlt héten bocsátották először tengerre, az Oceanic nevű új tengeri hajót. Ez a hajó valamennyi eddigi hajó dimenziót felülmúlja és a világ leghatalmasabb gőzöse. Hosszúsága 209 méter legnagyobb szélessége 20.75 méter, mélysége 15 méter. A hajón 2104 személynek van helye.

— **Új kerékpár.** John Favets angol mérnök olyan kerékpárt készített, a melyet nem láncoskerék-átvitellel, hanem fogaskerekekkel lehet hajtani. A fogaskerek pedig úgy van elrendezve, hogy akkor, mikor a pedál függőleges helyzetben van, a mikor tehát a legnagyobb erőt kell a kerékpározonak kifejteni, minden áttétel nélkül dolgozik. Nagy előnye ennek az új gépnek a régiek fölött az, hogy fele erővel lehet hajtani, mint a mostaniakat s a dombokat könnyen megszaladja, mert a pedál forgatására mindig egyforma nagy erő kell.

Jótekonyság.

A „Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Részvény Társaság” a „Mária Valéria” leányárva-háznak 20 frt. volt szíves adományozni, mely adományért az árvák nevében halás köszönetet mond az elnökség.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás

a szamosújvári takarékpénztár részvénytársaság 1899. január havi forgalmáról.

Bevételek: Pénztáráthozatal 25,009 frt 13 kr. Bevételek 19,813 frt 35 kr. Kamatok 2591 frt 19 kr. Váltók 82,022 frt 80 kr. Kötvények 1844 frt 60 kr. Összesen 131231 frt 7 kr. **Kiadások:** Betétek 14,448 frt 37 kr. Kamatok 3 frt 30 kr. Váltók 55,379 frt 50 kr. Kötvények 465 frt. Jelzálog követelések 6200 frt. Más pénzintézeteknél m. betét 46,000 frt. Tisztviselők fizetésére 280 frt. Irodai szükségletekre 129 frt 2 kr. Pénztár maradvány 8375 frt 88 kr. Összesen: 131,281 frt 7 kr.

LEGÚJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításait és sürgöny-levelei.)

Ki lesz a köztársasági elnök?

Páris, febr. 18.

Az elnökválasztó kongresszus holnap ül össze. Komoly jelöltek: **Loubet** és **Meline**.

Egy később érkezett távirat jelenti, hogy **Meline visszalépett.** (Tudvalevőleg antirevizionista volt.) Ezzel **Loubet** chancei emelkedtek.

A naczioinsták jelöltje, **Cavignac** tábornok semmi esetre sem lesz megválasztva.

Délután érkezett táviratunk szerint **Meline** elfogadta a jelölést s így az első szavazásnál **Loubet** és **Meline** fognak mérkőzni.

Faure temetése.

Páris, febr. 18.

Faure Felixet csütörtökön a Notre-Dame templomban beszentelik és a Pere La Chaise-ban temetik.

Csajthay állapota.

Budapest, febr. 17.

Csajthay Ferenczet, a Budapesti Hírlap szerkesztőjét a golyó szerencsétlenül találta. Mindkét tüdő szárnyát átfurta a golyó. A részvét általános. Felesége mellette van.

Inkompatibilitás.

Budapest, febr. 18.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága Apáthy Péter elnökle alatt tartott tegnapi ülésében tárgyalás alá vette a Horn Ferencz újpéti vendéglős és társai által több képviselőre vonatkozólag benyújtott összeférhetlenségi bejelentést.

Arányi Miksa kijelenti, hogy ő a New-York életbiztosítási társaság vezérigazgatója, a mely társaság a kormánnyal semmiféle üzleti viszonyban nem áll.

Bedő Albert kijelenti, hogy a magyar k. számitoló és pénzváltó r. társaság igazgató-

ságának nem, csakis a felügyelő bizottságnak tagja, a bankgyesület r. társasággal pedig semmiféle összeköttetésben nem áll.

Berzeviczy Albert előadja, hogy a Schö-nichen-Hartmann Danubius hajógyár r. társaság ajánlati tárgyalás után, mint legolcsóbb ajánlattevő szállít ugyan évenként öthet kazánt egyes állami intézeteknek, de az állammal nem áll tartós üzleti viszonyban. A mi a Rigler féle papírgyár r. társaságát illeti, a melynek szülő igazgatósági elnöke s az ügy már megfordult a bizottság előtt. A társaság viszonya azóta egyáltalán nem változott, a társaság nem áll szerződéses viszonyban az állammal. Rátkay László bizottsági tag azon nézetének ad kifejezést, hogy az utóbbi ügy a bizottság által már el lévén intézve, nem jöhet újabb elbírálás alá.

Benke Gyula kijelenti, hogy a szilágyvidéki olajipar r. társaság néha árlejtések után szállít ugyan az államvasutaknak, de rendszeres szerződési viszonyban nem áll az állammal.

Bessenyei Ferencz kijelenti, hogy a temesvári—nagy-szt.-miklósi vasut r. t. igazgatóságától már 1896-ban kilépett s a részvénytársaságnak sem igazgatósági tagja, sem semmiféle közege.

Csávossy Béla kijelenti, hogy az „Első biztosító intézetnek katonai szolgálat esetére” nem igazgatósági, hanem felügyelő bizottsági tagja, s hogy e társaság a kormánnyal semmiféle összeköttetésben nem áll.

Dániel Gábor kijelenti, hogy az erdélyi erdőipar r. társaságnak nem is igazgatósági, hanem felügyelő bizottsági tagja s ez a viszonya a társasághoz egyszerű már be volt jelentve a bizottságnak.

Eszterházy Kálmán gróf kijelenti, hogy a bejelentésben említett földhitel és közgazdasági egylet felállítására tervbe volt ugyan véve, de ez az egylet nem jött létre, tehát nem is állhat a kormánnyal semmiféle viszonyban.

Fabinyi Teofil kijelenti s okmányokkal igazolja, hogy sem jelenleg, mint nyugdíjas, sem eddigi hivatalos állásaiban a törvényszerű illetményeken kívül semmiféle javadalmat nem húzott.

Falk Miksa személyesen nem jelenhetvén meg, beküldött okmányokkal igazolja, hogy a magyar kereskedelmi társaság igazgatóságából még a múlt évben kilépett.

Gajári Ödön előadja, hogy az első magyar papírgyár r. társaság nem áll a kormánnyal szerződéses viszonyban, csakis szabadelvű vállalatok mellett állt és az állam részéről csak oly elbánásban részesül, mint a hazai tizenhat papírgyár bármelyike. A magyar automata gyár nem szerződéses alapon, hanem adásvétel után, egyszerre előre lefizetett összeggel biztosította, hogy a vasúti állomásokon automatákat állíthasson fel. A magyar építő vállalat gépeket állít elő vízi építményekhez.

Heltai Ferencz kijelenti, hogy a Vasúti és Közlekedési Közlönyhöz való szerkesztői viszonya ez előtt két évvel már tárgyalatott a bizottság által s azóta a helyzet semmi tekintetben nem változott.

Ezzel a tárgyalás befejeztetvén, a bizottság határozathozatalra visszavonult.

Egy órai tanácskozás után elnök a házszabályok értelmében nyílt ajtók mellett kihirdette a bizottságnak egyhangulag hozott ítéletét, mely szerint a nevezett képviselőkre nézve összeférhetlenség esete nem forog fenn.

A Falk Miksa és Gajári Ödön képviselőkre vonatkozó összeférhetlenségi bejelentések fölött nem határozott a bizottság. Falk Miksa újból meghívott a kedden d. e. 10 órákor tartandó bizottsági ülésre; Gajári Ödönre nézve pedig okmányok beszerzése mutatkozván szükségesnek, a tárgyalás elhalasztatott.

Mohay Sándor bizottsági tag kérdést intézett a bejelentések által érdekelt képviselőkhöz az iránt, kívánják-e a bejelentés által okozott költségeik felszámítását?

Bessenyei Ferencz tíz frt költséget számított fel s azt ajánlotta a munkások betegsegélyző együletének javára Csávossy Béla és Eszterházy gróf szintén 10—10 frt költséget számított fel s azt azt a képviselőházi alkalmazottak segélyegyletének ajánlották fel. A többi képviselők kijelentették, hogy nem számítanak fel költségeket.

A bizottság 3 szavazattal 2 ellenében nem állapított meg a ma letárgyalt esetekben költségeket.

Ezzel az ülés véget ért.

Bánffy lemondása?

Budapest, febr. 18.

Az országgyűlési szabadelvű párt tegnap este fél hét órákor értekezletet tartott Podmaniczky Frigyes báró elnökle alatt. Az értekezleten Bánffy kijelentette:

Feltételül tűztük ki, hogy mindek előtt az **elnökség megválasz-**

tassék. még pedig megválasztassék azoknak személyében, kiket a szabadelvűpárt már kijelölt. Feltételül kellett tűzni, s ehhez ragaszkodtunk hogy az **indemnity megszavaztassék** mielőbb a tett intézkedések jóváhagyásával, tehát visszaható erővel január 1-ig. Felállítottuk, mint kívánalmat, hogy a gazdasági viszonyoknak Ausztriával való rendezése érdekében egy-egy éves provizórium jöjjön létre, hasonlóképen jóváhagyásával a január 1-e óta történeteknek, tett intézkedéseknek, illetőleg állapotoknak, továbbá, hogy hasonló visszaható értelmezéssel megalkottassék a Horvátországgal létrehozandó pénzügyi provizórium egy évre és végre, hogy az ujonczos érdekekben szükséges törvények is létrejöjjenek. És ha ezek létrejönnek, megalkottatnak, kijelentettük, hogy az ellenzék kívánságának megfelelően a kormány visszalép, illetőleg a miniszterelnök személye nem fog többé utójában állani annak, — úgy a mint őt vélik, hiszik és állítják, — hogy a béke és nyugalom a képviselőházban helyreálljon.

Azonban, midőn álláspontunkat határozottan kijelentettük és kívánnunk, óhajtunk, követelnünk kellett, hogy ezen törvények megszavaztassanak, ezen megállapodások létrejöjjenek, egyszersmind szükségesnek tartottuk gondoskodni arról is, hogy jövőre bizonyos megnyugtaltat nyerjünk arra nézve, hogy a parlament működése újabban meg nem zavartatik és hogy elsősorban azon kérdések, a melyek imminenter sürgősek és fontosok, nyugodtan lesznek megoldva.

Ezen kívánalmakat állítottuk fel akkor, ezen kívánságokhoz ragaszkodunk ma is.

Ezzel szemben az ellenzék is felállította a maga kívánságait, amely kívánságok elseje, legfontosabbika, sőt azt mondhatnám, kezdetben egyetlene az volt, hogy a miniszterelnök állását hagyja el. Erre nézve már a tárgyalások megkezdésénél mindjárt a kívánt nyilatkozatot megtettük és biztos, visszavonhatatlan kiáltásba helyeztük, igenis ha kívánságainknak elég tétetik, az általunk felállított pontozatoknak megfelelően a kormánynak állását elhagyja. Később de részben már kezdetben is az ellenzéknek más kívánalmai is voltak.

És tisztelt értekezlet, most jövők felszólalásom legnehezebb részéhez, mely bizonyos körülmények között — be kell, hogy ismerjem — nekem is nehéz s talán önök előtt sem lehet közönyös. Azt mondja az ellenzék állandóan a tárgyalások során, de különösen mondta ma, hogy a megoldás, a kiegyenlítés, a képviselőházban szükséges béke és munkaképesség úgy volna könnyen helyreállítható, **ha a jelenlegi kormány állását elhagyná.**

Azt hiszem, a kisebbségnek ehhez joga nincs. Mindazonáltal, tisztelt értekezlet, habár abból, a mit mondtam, a konsekvencia az volna. Hát jól van, vegyük fel a harcot az ellenzékkel. Az ország közvéleménye mi mellettünk van (Helyeslés), elítéli az obstrukciót, az ország nagy többsége helyesli, hogy alkotni akarunk, helyesli azt, hogy a képviselőházban a rendet helyre akarjuk állítani, a konsekvencia az volna, hogy egy többség, mely kötelességét ismeri, eredményre ne jusson, meg ne torolja ezt a hirtelen obstrukciót. És mégis az ellenkezőre határoztam magam, mert akarom hinni, hogy ha csak a személyi ellentét és ellenszenv a gátja a békének: leteszem a miniszterelnöki állásomat s a kabinettel együtt bejelentem emondásomat (Felkiáltások: Kár!) s a felséges urnak erről szóval kijelentést is tettem tegnapelőtt s holnap hivatalosan is bejelentem.

A míg a felséges ur határoz, kötelességem a vezérletet megtartani. (Éljenzés.)

Ezután azt fejtegette, hogy ez év alatt diadalról diadalra vezették a szabadelvű eszméket.

Ismerjük az ellenzéki sajtó s az ellenzéki férfiak állításait, hogy sohasem tettünk semmit. Azt gondolom, t. értekezlet, elmondottam mindent, a mit a mai napon elmondani szükséges volt, hiszen szorosan véve intézkedésnek a lehetősége nem is áll fenn, a **kormány elhatározta visszalépését, ezt a felséges urnak szóval bejelentette, írásban benyújtja holnap, ezzel egyelőre ezen kér-**

désre vonatkozólag az akták le vannak zárva.

Bánffy után Radó Kálmán áradázó szavakkal emlékezett meg Bánffyról, kit az ország nagy sajnálkozása és nagyra-beccsülése kísér.

A történetirő, ugymond, azon meg-tisztelő jelzővel fogja illetni: a legnagyobb nemzeti kormány.

A kormánynak a békétárgyalásokban való magatartásáért köszönetet és elismerést szavaz

Tisza Kálmán kijelenti, hogy mivel Radó mindnyájuk érzelmét tolmácsolta, eláll a szótól.

Ezzel a lemondási aktus véget ért.

Országgyűlés.

Budapest, febr. 18.

Nevezetes napja volt ma az országgyűlésnek. Az ellenzék örömrivalgások közt vette tudomásul **Bánffy lemondását**, a mely oly soká késott.

Madarász korelnök megnyitván az ülést meleg hangon emlékezett meg a francia köztársaság elhunyt elnökéről.

Ezután jelentette, hogy br. Bánffy Dezső miniszterelnök kíván szólni.

Nagy izgatottság között emelkedett fel helyéről s halk hangon röviden jelentette, **hogy a kormány beadta a lemondását s a miniszter tanács határozata folytán kötelességének tartotta a lemondását a képviselőháznak bejelenteni.**

Kéri a Házat, míg ő Felsége intézkedik, napolják el üléseit.

Alig végezte be rövid mondkáját Bánffy, Polónyi és utána az egész ellenzék így kiált fel:

Éljen az alkotmány! Elfogadjuk! Isten vele! Szerencsés utat!

Mikor Bánffy kivonult a teremből, a Tisza klikk tüntetni akart mellette, de alig sikerült egy néhány éljent kiszorítani, mert az ellenzék hatalmasan elkezdte éjenezni a királyt.

Többen a baloldról gunyosau oda kiáltották:

— **Adieu, a soha nem viszontlátás!**

— **Ki vele! Csakhogy végre megszabadultunk tőle!**

— **Szerencsés utat stb.**

A folyósón sokan gratuláltak Széllnek, mint kabinet elnöknek, Széll a gratulációkra azt felelte:

Ha csak lehet, elhárítom magamtól.

Bánffy Bécsben.

Budapest febr. 18.

A képviselőház mai ülése után Bánffy Bécsbe utazott.

Széll Kálmán csak holnap reggel utazik oda.

Meghalt főhercegnő.

Bubapest, febr. 18.

Mária Immaculata főhercegnő ma meghalt Bécsben.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

A belvárosban keresek egy **két szoba, konyha** és lehetőleg minden mellékkeliséggel **lakást.** Azonnalra vagy márczius 1-ére. Czím a kiadóhivatalban.

Minden az építkezés szakmájába vágó **tervrajzokat, költségvetéseket, felülvizsgálatokat, becsleéseket** a legutányosabban felvállalok és elkészítek. Kérem a n. é. közönség szíves támogatását.

2—10.

Kolozsvár, Kurta-szappan u. 7.

FRISS HAL.

Minden nap friss **Fogas, Harcsa, Kecsege, PONYT, Csuka** és másféle hal lesz kapható

HAJNALNÁL.

Kolozsvárt, (régi Belhid-utca) most *Wesselényi Miklós utca 5. sz.*

Telefon: 288.

Haszonbéri hirdetmény.

A gyulafehérvári és fogarasi gör. kath. érseki szentszék fenhatósága alatt álló „Sterea Siolutiu Sándor” féle alapítvány Szász-Csanád községi (Alsófehérmegye) tagosított birtoka 1899 év április hó 24-ikétől kezdődőleg folytatlagos 6 évre 1905 év április 24-ikéig nyilvános árveréssel haszonbérbe fog adni.

A haszonbérbe adandó szász-csanádi birtok a következő egy tagban levő részekből áll:

- 500 kat. hold szántó,
- 235 kat. hold kaszáló,
- 86 kat. hold legelő,
- 34 kat. hold szőlő,
- jókarban levő lakóházzal ellátott nemzeti birtokból,
- az összes szükséges gazdasági épületekből, — a tag közepén a határon.

g) a szükséges ökrök, tehén, borjú, sertések, juhok és gazdasági eszközökből álló gazdasági felszerelésből.

A nyilvános árverés a nevezett szász-csanádi birtok bérbeadása céljából Balászfalván

Folyó évi február hó 23-án

d. e. 10 órakor fog megtartatni az érseki udvarban levő ügyvédi irodában.

Kikiáltási ár évi 2500 frt, mely összegben alól nevezett birtok nem fog bérbeadni. A gazdasági felszerelés értéke után évi 5%, lesz fizetendő.

A haszonbéri feltételek irodámban hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Árverezni óhajtok kötelesek az árverés megkezdése előtt 250 frt bánatpénzt készpénzben a vagy a budapesti bűzén jegyzett értékpapírokban letenni.

Az árverési határidő irásban betérjesszett ajánlatok csak abban az esetben fogadják tekintetbe vételni, ha a fentnevezett bánatpénz csatolása és azon kijelentés mellett fogadják meg, hogy az ajánlattevő a haszonbéri feltételeket ismeri és elfogadja.

Kelt Balászfalván, 1899 február hó 5-ikén.

Dr. Maniu Gyula,
érseki és főgyűzmegyei ügyész.

140. 2—2.

Sz. 144—1898.

164. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár városi kir. járásbíró 1898 évi VII. 1198. számú végzése következtében dr. Visky László kolozsvári ügyvéd által képviselt a kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részv. társ. javára özv. Rácz Jánosné, Rácz János és társ. kolozsvári lakosok ellen 2500 frt s járul. erejéig 1898. évi november hó 16-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1525 frtra becsült szobabeli butorok, egy varrógép, két szekér, egy ló és egy rész tősből álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a kolozsvár városi kir. járásbíró 1898. évi VII. 1198. számú végzése folytán 2500 frt tőkekövetelés, 1000 frtnak 1898. július 22-től, 1500 frtnak 1898. évi július hó 26. napjától járó 6%, kamatai, 1/2, százalék váltótól s eddig összesen 82 frt 61 kban bíróilag már megállapított költségek erejéig özv. Rácz Jánosné külkirály utca 7. sz. alatti lakásán leendő eszközölésére 1899. évi február hó 24. napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik, ahhoz venni értekezhetni meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzben letenni, — a legutóbbi ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvár, 1899 február hó 9. napján.

Dupschek Ignác
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak 1897. évi 49851. sz. magas rendelete folytán ez évi november 15-én a közegészségügyi hatóság által kibocsátott felszólításra való figyelemztetéssel felhívjuk az összes nyilvános helyiségek, nevezetesen: Irodák, kereskedések, fürdők, szállodák, vendéglők, kávéházak, palinkamérek, magánhivatalok, iskolák, kisdóvók, kórházak, egyesületek tulajdonosait, illetve igazgatóit, hogy a tüdőgümőkör és sok egyéb betegségek tovább fertőzése ellen a védekezés főképp abban áll, hogy a tüdővésztes beteg beszáradt és szétporolt köpete megsemmisíttessék, hogy az a levegőbe, melyet mások beszívják, az élelmi és élvezeti cikkekbe, melyek közfogyasztásra szánják, valamint a közhasználatban levő tárgyakra ne jusson.

Ezen célra egyedül és kizárólag a valódi amerikai „Dustless” porlő anyag készült, mely:

megsemmisíti a port és meggátolja a bakterium továbbterjedését.

Tisztítja a levegőt!

Főlegessé teszi az öntözést, surolást és kefélést!

Ó V Á S I

A Dustless Floor Dressing Co. Képviseletének
Hygieia pormentesítő vállalat

Kolozsvárt.

Ugy az ökrök tájékoztatására, valamint rendelő kövönsgűk és vőők érdekében indítatva érezzük magunkat kinyilatkoztatni, miszerint az United States of North America területén senkinek sincs megengedve az általunk törvényesen védett „Dustless” nevet használni.

Az Egyesült Államokban ennélfogva aliggyé vádva vagyunk utánzatoknak ezen a néven való terjesztése ellen. Nálunk meg kell elégedniük az utánzóknak azzal, — hogy anyagukat hasonló hangzású nevek alatt mint; Dustless, Dusproof, Dustkiller stb. adják el.

Vevőink bizonyára rövid idő múltán megtalálják a különbséget a valódi és utánzat között.

Felhatározzuk ezen nyilatkozatunkat tevéseük szerint nyilvánosságra hozni

Tisztelettel

Dustless Floor Dressing Co.
A. Wellsch, A. Leopold.

Megrendeléseket e fogad a Dustless Floor Dressing Co.

HYGIEIA pormentesítő vállalat erdélyrezi vezérképviseletősége
Kolozsvárt.

DIETRICHSTEIN J.

Mátyás király-utca (Trandafir-ház). Telefonszám 395.

Vidéki képviselők kerestetnek.

! Óvakodjunk utánzatoktól! 147. 2—*

Sz. 17—1899.

165. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár vidéki kir. járásbíró 1898 évi Sp. I. 272. sz. végzése következtében Sipos Gábor ügyvéd által képviselt Parkas László javára Ruzs Vaszil és neje ellen 163 frt s jár. erejéig 1898. évi szeptember hó 26-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 390 forintba becsült: szarvasmarhák, egy ló és egy szekérből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek a kolozsvár vidéki kir. járásbíró 1898 évi V. 665. számú végzése folytán 163 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi május hó 5. napjától járó 5 százalékos kamatai s eddig összesen 58 forint 33 kban bíróilag már megállapított költségek erejéig — Ródon adó sok lakásán — leendő eszközölésére 1899. évi február hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, — becsáron alul is eladottnak fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 108. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1899. évi január hó 29. napján.

Piger János
kir. bir. végajtó.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tudatni, hogy raktáromban

I. rendű bükk és szép vastag hántott T ü z i f a

☛ kapható úgy kocsi, mint öl számra. ☛

1 kocsi jó száraz bükkfa haza szállítva 50 frt.

1 kocsi jó száraz I. rendű bükkfa haza szállítva 58 frt.

1 köbméter száraz bükkfa haza szállítva 8 frt 50 kr.

4 köbméter száraz I. Bükkfa haza szállítva 11 frt 50 kr.

4 köbméter száraz hántott fa haza szállítva 11 frt.

Megrendelhető (Belhid) Wessely Miklós-utca 14. Hazám kávéház udv. és Kajántó-utca 41. Telefon 315. 68. 3—3.

Ugy a mennyiségért, mint a minőségért felelősséget vállalom.

Fisch Géza.

Eladó fűszer üzlet jó forgalmu helyen, trafik- és italméréssel;

vagy kevés befektetéssel fiatal jó üzletemberhez
társ kerestetik.

Czim a kiadó-hivatalban.

96. 5—6.

Még

sohasem

létezett!

100.000

koronát

lehet az Ujságíró-sorsjegyek utolsó húzásánál,
mely már jövő héten

k e d d e n február 21-én fog

okvetlenül megtartatni,

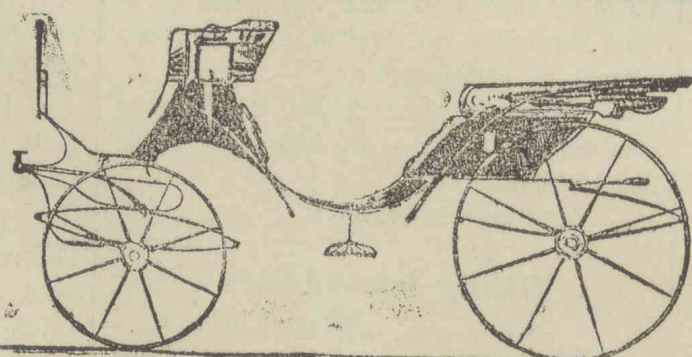
☛ egy koronával nyerni. ☛

Főnyeremény 100.000 korona, 10.000 korona stb.

Egy sorsjegy ára
egy korona.

Sorsjegyek kaphatók: az összes bankokban, váltóházakban
dohánytőzsdékben és ezen lap kiadóhivatalában.

138. 4—6.

Elvállal bármilyen járművek javítását, átalakítását és lackirozását a legjutányosabb ár mellett!
Vidéki rendelések esetén az összeg 1/2 ed része előre beküldendő, ha külön megállapodás nem történik.
A n. é. közönség becses pártfogását kéri

132. 3—0

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt.

Eladó földbirtok!

Vasuti állomás mellett egy 270 holdas tagosított birtok mely áll: 80 hold szántó, 110 hold legelő, 70 hold kaszáló és kertből, hozzátartozó vizimalom, udvarház és gazd. sz. épületekkel s melyen 16000 frt előnyös törlesztéses kölcsön van

jutányos áron eladó!

Értekezhetni: **Ferenczy Gyula** bankigazgatóval Kolozsvárt, Jókai-utca 3. szám emelet. 158. 2—3.

Vetőmagvak

kizárólag saját termésű

Piros, korán érő tavasz buza
Legkorábbi, bőtermő duppani zab
Törpe, fehér bokorbab, rizai len
Prairie királyné óriás tengeri
Legkorábbi székely tengeri
Alesuthi piros korai tengeri.

Ötven kilós zsákokban nagy mennyiségben is kapható:

Gróf Teleki Arvéd ur

d r a s s ó i uradalmában u. p.: Koneza.

Ugyanott telivér magyar tenyész bikák- és ígás-
ökrök eladók. 162. 1—*

Vállalkozók, Bérlok.

Eladó, esetleg több évre kiadó egy régismert, jóhírű klimatikus dusforrásu ásványgyógyfürdő, hét tükörfürdővel, melynek víze 30° meleg. 45 szépe, a mai kor igényeinek megfelelően berendezett szobával, emeletes vendéglővel, táncsteremmel, tekőzével, sétaterekkel, istállóval és jégvermekkel.

A fürdőnek saját kapornája van.

Posta, táviró, telefon összeköttetés, valamint állomási megállóhely, melyen a gyorsvonatok kivételével az összes személyszállító vonatok megállanak. Gyorsvonatok megálló helye a teleptől 1/2 óra.

Szájon alatt állandó társaskocsi-közlekedés az összes vonatokhoz.

Sokféle szórakozások. Víziesés, barlang, közeli érdekes kirándulohelyek stb. Nyaranta 800 állandó fürdővendég látogatja.

Előnyben olyan vállalkozók, kik ily üzletágat már kezelték s a fürdő emelése céljából 6—8 évi hasznóbért hajlandók előre beépíteni.

Értekezhetni **Fried Eskeles** tulajdonossal Algyógyon. Ugyanott egy kaucziós elszámoló vendéglős kerestetik. 161. 1—3